

sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVİRİMCİ ANTİKAPİTALİST HAFTALIK GAZETE

Sayı 481 ■ 10 Nisan 2014 ■ Fiyatı: 25 krş.

Barış ve

özgürlük için

mücadeleye!

NE AKP
NE CHP

1 MAYIS'TA YASAĞA VE ŞİDDETE SON: TAKSİM İŞÇİLERE KAPATILAMAZ!

Kitlesel bir sol parti için...

Seçimler bitti, ama tartışmaları devam ediyor. Sosyalistler yalan söyleyemez. Yalan söyleyene sosyalist denmez.

Seçimlerde açığa çıkan dört gerçek var: 1.) BDP, bu seçimin en etkin kazananı. Kürdistan'da bir önceki seçime göre daha çok il ve ilçe belediyesi kazandı. 2) Seçimlerin bir diğer kazananı, AKP. Hükümet 30 ilde yüzde 50 ve üzerinde oy aldı. 3) Faşist MHP'nin oyları yükseldi. 4) CHP ve etrafında örülmeye çalışılan ulusalcı koalisyon kesin bir yenilgi aldı.

Bu dört gerçek, neden anti-kapitalist kitlesel bir sol partinin kuruluşu için tartışma ve çabaların aciliyet kazandığını gösteriyor.

Antikapitalist kitlesel bir parti, acil bir gereklilik, çünkü Kürt halkı, dışıyla, Türkiyeyle barış için mücadele ediyor, kitlesel bir şekilde Abdullah Öcalan'ın müzakereler ve barış çabalarını destekliyor. Ama batıda, Kürt halkının özgürlüğü ve barış için, elini uzatın, Kürt halkının koşulsuz bir şekilde yanında olan, Kürtlerin gasp edilen tüm haklarının her düzeyde tanınması ve yasal düzeyde garanti altına alınması için mücadele eden bir hareket yok! Batıda, emekçileri Kürt halkının haklı taleplerinin yanına çekecek bir alternatif yaratılması gerek.

Kitlesel bir partinin kuruluş sürecini hızlandırmalıyız, çünkü Türkiye'de işçi sınıfının ve yoksulların en geniş kesimleri AKP'ye oy veriyor. Bir alternatif olmadığı, AKP'nin karşısındaki CHP-MHP koalisyonu kriz, istikrarsızlık ve kaostan başka bir şey vaat etmediği, bu iki

parti çözüm sürecine karşı olduğu için, yoksul Türkler, yolsuzluğa bulaştığını bilmelerine rağmen AKP'yi tercih ediyor.

AKP, Eğer siyasete siyaset dışı güçlerin müdahalesini savunmuyorsak, bu geniş taban AKP'den kopartılmadan AKP yenilemez. Bunu ise ancak bu tabana liderliğini teşhir ederek güven veren özgürlükçü bir muhalefet yapabilir.

Kitlesel bir sol partinin aciliyeti var, çünkü faşist MHP kendisini koruyor, güçlendiriyor, meşruluk kazanıyor. Bu seçimlerde faşist adaylar, "Tatava yapma" diyen "solcuların" da desteğini aldı. Bu çok tehlikeli bir gelişme. Bu MHP'nin merkeze kaymasından ya da demokratlaşmasından kaynaklanmadı; "Ne olursa olsun AKP devrilmelidir" hırsıyla davrananların sağa kaymasından kaynaklandı. Ulusalçı her slogan, her açıklama, her "tatava" Devlet Bahçeli'nin ekmeğine yağ sürdü. Sokakta anti faşist bir mücadeleye hazırlık yapan aktivistlerin kitlesel ağını kurmak için de anti-kapitalist bir partiye ihtiyacımız var.

Seçimler CHP'nin ve CHP'ci solculuğun bir alternatif olmadığını da, bu eğilimden sol adına herhangi bir çıkış beklenemeyeceğini de gösterdi. Bu yüzden de solu tüm özgürlükçü değerleriyle örgütlemek, yaygınlaştırmak, kitleselleştirmek için acele etmemiz gerekiyor.

Antikapitalist olmayan bir parti AKP karşıtlığının AKP'yi geriletmeye mümkün değildir.

İşçi sınıfının uluslararası çıkarlarını savunan bir parti için kolları sıvmalıyız.

1 Mayıs'ta Taksim'i yasaklayamazsınız!

1 Mayıs'ta Taksim yasağı kabul edilemez.

Kadir Topbaş, sadece belediye başkanıdır. Gösteri alanlarının belirlenmesinden sorumlu değildir.

Hükümet, geçen sene inşaatı gerekçe göstermişti. Bu sene de inşaatın sonucunu gerekçe gösteriyor.

Gereğe ne olursa olsun, hedef aynı: Taksim Meydanı'nı işçi sınıfına yasaklamak.

1 Mayıs işçi sınıfının bayramı. Mücadele günü, dayanış-

ma günü. 1 Mayıs'ta İstanbul'daki tüm renklerden, inançlardan, örgütlerden, derneklerden kadın ve erkek işçiler Taksim Meydanı'nda dilediğince miting yapma hakkına sahiptir.

Erdoğan ve Topbaş gibiler, seçimlerde aldığı oyu, gösteri özgürlüğünü yasaklamanın bahanesine çevirmemeli. İşçi sınıfının bütün örgütleri, yasağacı zihniyete bugünden meydan okumalı.

www.sosyalistisci.org

Orayı artık kadınlar yönetiyor

Bu harita Kadın Adayları Destekleme Derneği tarafından 30 Mart yerel seçimlerinden sonra hazırlandı. Kırmızılar CHP'nin maviler MHP'nin sarılar ise AKP'nin kadın belediye başkanlarının seçtiği yerleri gösteriyor. Yeşiller ise BDP'li kadın belediye başkanlarına işaret ediyor.

Harita Kürtlerin kendilerini yönetecekleri kadınlardan seçtiğini gösteriyor.

Başörtülü ve başı açık, çoğu genç her yaşta kadın yöneticiler, kardeşleri, eşleri, babaları, sevdikleri katledilmiş ailelerden, mücadeleden

geliyor.

Harita sadece Kürt kadın hareketinin ne kadar güçlü olduğunu değil Fırat'ın doğusu ile batısı arasındaki eşitsizliği de gösteriyor:

Kürtler "cahil, kaba ve cinsiyetçi", Türkler "eğitilmiş, kibar, eşitlikçi" görüşü resmi ideoloji tarafından beslenen bir yalandan ibaret olduğu anlaşılmıştır. Batı'da kadınların düzen partileri tarafından siyaset dışına itildiği bir kez daha görülürken, özgürlükçü siyasi alternatifin kazanmak için cinsiyetçiliğe savaş açması gerektiği de anlaşıldı.

Kürt halkı özerkliği seçti

2007'den bu yana süren seçim devri devam etti. Kuzey Kürdistan'da BDP Kürtlerden en fazla oy alan 2. parti oldu. Birinci parti olan AKP ise bu başarısını çözüm sürecini başlatan Öcalan'a borçlu. Kuzey Kürdistan'daki seçim sonuçları, Kürt halkının çözümde ısrarını, kalıcı barış isteğini, kendi kendini yönetme eylemini çarpıcı bir şekilde sergiledi. BDP seçim kampanyasını 'Öcalan'a özgürlük' imza kampanyası olarak yaptı ve mil-

yonlar liderlerinin serbest bırakılmasını istedi.

30 Mart'tan çözüm sürecinin yara almadan çıkması, Kürt halkına moral verirken devlet şimdi suni olarak çizilmiş sınırları korumaya çalışıyor. Ağrı'da ve Ceylanpınar'da seçimlere devletin zorla müdahalesi ve AKP'nin hırsıyla işbaşına getirilmesinin dayatılması, Türkiye Cumhuriyeti'nin halklardan arındırılmış sınırlı politikasının iflasını sergiliyor.

HDP başarılı oldu mu?

HDP, sadece BDP seçmeninden oy aldı. HDP liderliğinin hedef kitle seçtiği 'Geziciler' diye tabir edilen geniş koalisyon CHP'nin etrafında toplandı. AKP'ye oy veren işçilere ve fakirlere seslenecek politikaları sahip olmayan HDP liderliği, kendisine en yakın güç olan 'Yetmez ama evet'çileri hedef alarak, "Sizin oyunuzu istemiyoruz" dedi. Sadece Kürt seçmen kendi partisi olarak gördüğü HDP'ye sahip çıktı.

Öte yandan seçim sürecinde en fazla baskı gören, çalışmaları engellenen, yöneticileri, milletvekilleri, üyeleri ve aktivistleri CHP-MHP-İP üyelerinin saldırılarına uğrayan, Özel Harpçilerin linç provaları yapıp tabelalarını devlet töreniyle indirdiği HDP'ye yapılan zulüm demokrat kamuoyunda büyük öfke yarattı. Lince maruz kalan HDP liderliği ise CHP kitlesine dönük politika ürettiği için AKP ve CHP karşısında başarılı olamadı.

30 Mart'ta sandığa gömülen iki siyaset

Kasetçiler: Siyaseti tepeden biçimlendirme çabaları 30 Mart'ta hezime uğradı. Erdoğan'ın yolsuzluklarını faş eden 'tapeler' hükümeti devirmediği gibi AKP'ye oy veren milyonları parti liderliğine daha da bağladı. Erdoğan'ın hırsızlığıyla başlayan tapeler, sonunda çözüm sürecini hedef aldı. AKP'ye oy veren işçiler ve fakirler, ancak devletin gizli istihbarat güçlerinin elinde bulunabilecek dinleme araçlarıyla çekilen kasetleri dinlemeyi reddetti. 31 Mart'tan itibaren kasetlerin yayını bitti.

Basgeççiler: Düzene değil sadece Erdoğan ve AKP'ye karşı olan ulusalcılar, her ilde "AKP karşıtı" olarak niteledikleri partiye ya da adaya oy verdi. Basgeç, 'kim olduğuna bakma'dan oy verin demekti. Bu politika, İstanbul'da yaptığı yolsuzluklar yüzünden partisinden kovulan merkez sağcı Sarıgül'ü, Ankara'da ülkücü Mansur Yavaş'ı desteklemek; Anadolu'da birçok merkezde CHP ve MHP seçim bürolarının ortak kullanılması olarak gerçekleşti.

2010'daki referandumda "Yetmez ama evet" diyen sosyalistler, askeri vesayeti bir çok başka güç ile birlikte geriletmişti. Aynı sosyalistler şimdi Yetti Artık diyor ve AKP tabanındaki işçileri liderliklerine karşı mücadeleye çağırıyor.

Sol alternatif nereden çıkacak?

2007'den bu yana süren eğilim 30 Mart yerel seçimlerinde de değişmedi. AKP ve BDP yükselen güçler, CHP ve MHP rakiplerini alt etmenin yakınına bile yaklaşamayan aynı pozisyonla çıktı.

Siyasi durum değişmedi, çünkü mevcut saflaşmanın dışında bir seçenek ortada yoktur. Gerçek solun eksikliği aynı durumun sürmesini sağladı.

Sağa kayış ise devam ediyor.

CHP kitlesi ile MHP kitlesi birbine karşıken, işçi sınıfı ve yoksullar içinde Erdoğan'ı durduracak seçenek yok.

AKP seçmeni işçilere ve yoksullara dönük her ayrımcı, dışlayıcı, aşağılayıcı söylem ve saldırı sınıf kını yaratıyor. Erdoğan bu kını sağcılıkla ele alıp demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlamanın, muhalefete baskı uygulamanın, yolsuzlukları aklamının ve uzlaşığı darbecileri dışarı çıkart-

manın aracı olarak kullanıyor. AKP seçmenine bu gerçeği anlatacak güvendiği özgürlükçü kitlesel bir siyasî parti yok.

30 Mart'ın sosyalistlere getirdiği görev işçi sınıfı içerisinde örgütlenmektir. Özgürlükçü ve antikapitalist bir siyasî seçeneği yaratmaktır. Bu seçenek CHP ve MHP tabanından çıkacak. 2002'den bu yana bu gerçeği anlatan *Sosyalist İşçi* haklı çıkmıştır.

MHP ana muhalefet oldu

CHP oylarını artırdı ama kendileri ve herkes biliyor ki bu oylar ödünç oylar. Küçük parçası Gülençiler ve Demirelçilerden, büyük parçası ise MHP'den ödünç alındı.

CHP ile 2007'den bu yana ittifak halinde davranan MHP, hem seçimlere kendisi girdi hem de CHP'ye ödünç verdiği adayları ve birçok merkezde planlı olarak güçlü aday lehine çekilmeyi önererek CHP'ye destek verdi.

Eski rejimin geri dönmesinin isteyenlerin siyasî seçeneği olan CHP-MHP koalisyonu, artık MHP-CHP koalisyonu olarak ifade edilecek. Belediye meclislerinde gücünü artırdığını sergileyen

faşistler, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde CHP'yi peşlerinde sürükleyecek ve 2015'te verdikleri ödünç oyları geri alacak.

Seçimlerden önce siyasî geleceğini Sarıgül'ün İstanbul'daki zaferine bağlamış olan CHP, kendi ipini çekti. 31 Mart günü Sarıgül unutulmuş ve CHP'liler tüm umutlarını MHP'li olan Mansur Yavaş'a bağlamıştı.

Kemal Kılıçdaroğlu, milyonları aptal yerine koyarak partisinin büyük başarı kazandığını anlatsa da CHP'nin başa-rısı faşist MHP'yi ana muhalefet partisine haline getirmek olurken sandıktan büyük bir krizle çıktı.

Seçim değil saldırı kampanyası

MHP'liler 30 Mart'a bir çok yerde HDP'lilere saldırarak hazırlandı. Her saldırı kurt işareti yapan saldırganlar kimliklerini hiç saklamadı. Faşist Bahçeli ise ülkücülerle sokağa çıkmayın çağrılarını yaparak kamuoyunu aldattı.

AKP neden gerilemedi?

1- Emekçi kitleler "istikrar" denilen durumun sürmesi, ekonominin krize girmemesi, işlerini kaybedecek bir koşula girmek için istikrar vaat eden AKP'ye oy verdi.

2- Yolsuzluk, Sosyalist İşçi'nin seçimlerden önce anlattığı gibi, milyonlar tarafından gayri ahlaki ve bireysel bir durum değil olağan işleyiş olarak okundu. İşçiler ve fakirler kendi maddî durumlarının gerileyip gerileyemeyeceğine bakarak yolsuzluğa batmış hükümete oy verdi.

3- Erdoğan, Gezi'den itibaren darbecilerden nefret eden emekçi sınıflara darbe kartını gösterdi. Gezi'nin içinde darbecilerin de var olması Erdoğan'ın elinde silaha dönüştü. Mısır'da olanları izleyen ve her an burada da bir darbe bekleyen emekçi sınıflar, hükümete karşı darbe yapıldığını düşündü.

4- Erdoğan, seçim mitinglerinde çözüm sürecinin devam ettiğini vurguladı.

Karşıdaki muhalefet ise savaş yanlısıydı. Çözüm sürecine destek veren Fırat'ın iki yakasındaki kitleler bu yüzden de AKP'ye oy verdi.

5- İlker Başbuğ'un, Ergenekoncuların, darbecilerin serbest bırakılmasının sonuçları gibi, oy verdikleri yöneticilerin vurgunlarının sorgulanması da AKP seçmeni tarafından seçim sonrasında ertelendi.

Erdoğan CHP'ye borçlu

17 Aralık yolsuzluk ve rüşvet operasyonu ile ortaya döken pisliklere rağmen Erdoğan ve partisi bu seçimlerden yine zaferle çıktı. AKP, sanayi bölgelerinden yarı mavi yakalı işçilerden neredeyse blok oy aldı. Ankara'da görüldüğü gibi beyaz yakalı diye tabir edilen kamu işçilerinin önemli kısmı da AKP'ye oy verdi.

Seçimlerden hemen önce zalim olarak görülen Erdoğan, 31 Mart'ta balkona ezilenlerin temsilcisi olarak çıktı! Bunu CHP'ye borçlu. AKP'ye karşı özgürlükçü bir alternatif karşılıklı olarak CHP'nin ulusalcı politikası, ırkçı, ayrımcı ve savaş yanlısı tutumu, kemalist bürokrasiden ve efendilerden nefret eden fakir yığınların hükümet partisine oy vermesine neden oldu.

İnternette
antikapitalistlerin sesi
www.marksist.org
takip et, paylaş...

Hong Konk Liman işçileri grevi, 2013 - 20. yüzyıl "işçi sınıfı öldü, yokoldu" iddialarıyla kapanırken, 21. yüzyıla işçi sınıfı mücadelesi damgasını vuruyor.

Marxizm: Yaşayan devrimci bir gelenek

Marxizm, masa başında üretilen fikirlerin toplamı değil. Ütopik tasarımlarla marxizmin hiçbir ilgisi yok. Kendisini gerçek toplumsal güçlerin yerine ikame eden kutsal, dokunulmaz, eleştirilmez bir teori de değil.

Marxizm, deneyimlerin toplamı demek.

Marxist teori gerçek insanların gerçek mücadelelerinin deneyimlerinin toplandığı bir havuz.

Bu yüzden her bir deneyim marxist teorisin gerçeklikle ilişkisinin sınamasına, kendisini gözden geçirmesine, yenilenmesine ve güçlenmesine neden oluyor.

Marxizm, sınıf mücadelesinin teorisi. Ama sadece sınıf mücadelesinin teorisi değil. Bu mücadelede, işçi sınıfının uluslararası deneyiminin gösterdiği yön doğrultusunda işçi demokrasisinin kapitalist

devlet aygıtının yıkılmasının üzerinden şekillenebileceğini ve insanlığın ve gezegenin kurtuluşunun bu demokrasi-nin dünya çapında yayılmasına bağlı olduğunu anlatan bir taraf.

Marxizm ve ezilenler

Marxizm bütün büyük toplumsal olaylardan öğrenme yeteneğini içinde taşıdığı ve bu olaylara ışık tutabilme becerisini gösterebildiği için, 1800'lerin ortalarından beri kapitalist sınıfların en öncelikli düşmanı olmaya devam ediyor. İçinde yaşadığımız toplumun, üretim ilişkilerinin, yeniden üretim mekanizmalarının doğru bir analiziyle, bu ilişkilerin içinde toplumun mülksüz çoğunluğunun sahip olduğu kolektif değiştirme gücüne yaptığı gerçekçi vurgunun sentezi, marxizmin en ağır darbeyi aldığından sanıldı-

ğı yerlerde ve zamanlarda neden hızla yeniden mayalandığını, şekillendiğini ve güçlendiğini de açıklıyor.

Mücadelenin yönünü belirlemek

Tüm dünya işçilerinin ve ezilenlerinin çıkarlarının bir teorisi olarak, ezme ezilme ilişkisinin sürdüğü her yerde ezilenler şu ya da bu yönden ilerleyip marxist teoriyle yeniden beslenmeye başlıyor.

Bu teori sınıf mücadelesinin her bir yolunda ve virajında, açıklama gücüyle ne zaman frene basmak ne zaman hızlanmak gerektiğini öngörmemize yarıyor.

Mücadeleler, riskler ve marxist teori

Dünyanın büyük toplumsal ayaklanmalar, eylemler, grevler, darbeler ve kitle hareketleriyle sarsıldığı içinde yaşadığı-

mız günlerde, marxist teoriyi hep birlikte tartışmaya ihtiyacımız var.

Neoliberal AKP ile ulusalcıların, çetelerin çatışması haline bürünen Türkiye siyasetinin toplumsal dinamiklerinin bir parçası olarak, ezilenlerin yeni bir alternatifini nasıl inşa edeceğimizi hep birlikte tartışmaya ihtiyacımız var. Mücadele edenler, mücadelesinin deneyimlerini paylaşmalı. Deneyleri kolektif bir hale getirmeli, deneylerle marxist teorisin sınamasını hep birlikte yapmalı.

İşte Marxizm 2014 bu tartışmayı yapmak açısından önemli bir fırsat. Seçim sonrası siyasal iklim, Kürt sorunu, soykırım tartışmaları, Arap Baharı'nın ne yöne evrildiği, Ergenekoncular ve rüşvetçiler arasındaki ilişkiler, kadın sorunu, toplumsal cinsiyetçilik, LGBTİ bireylerin mücade-

lesi, işçi sınıfının birliğinin nasıl sağlanacağı, Birinci Dünya Savaşı çağının aynı zamanda neden devrimler çağı da olduğu, 21. yüzyılda sol geleneklerin güçleneceği ve yığınsallaşacağı toplumsal ve politik zeminin nasıl tariflenmesi gerektiği, cumhuriyetin kuruluş sürecinin hangi siyasal suçlar ve katliamlarla elele gittiği, bu sistemi yok etmeden gezegeni kurtarmanın mümkün olup olmadığı ve antikapitalist bir sol alternatifini yaratmak için hep birlikte hangi adımları atmamız gerektiği gibi bir dizi başlığı tartışacağız.

Marxizm 2014, dünyayı açıklamakla yetinmek istemeyen, dünyayı değiştirmek isteyen aktivistlerin en büyük özgürlükçü platformu olmaya devam edecek.

MARKSİZM 2014

16-20 Nisan İstanbul - Taksim Meydanı - Taksim Hill Otel www.marksizm.biz

Neler konuşulacak?

16 Nisan ÇARŞAMBA:

17.00-18.15: **Antonio Gramsci'nin Devrimci Geleneği** - Can Irmak Özinanır, Sinan Özbek
19.00-20.15: **Karl Marx'ın Devrim ve Özgürlük Perspektifi** - Terry Eagleton

17 Nisan PERŞEMBE:

17.00-18.15: **Neoliberalizm Kısacasında Gezegen** - Nuran Yüce, Pelin Cengiz, Ömer Madra, Akğün İlhan
19.00-20.15: **Kitleleşme Özgürlükçü Muhalefeti Nasıl İnşa Edebiliriz?** Çağla Ofas, Zişan Tokaç, Eli Haligua, Boysan Yakar, Cihan Erdal, Reşit Elçin, Seyhan Alma, Dengtaf Özbadem

18 Nisan CUMA:

15.00-16.15: **Türçülük: Hayvan Hareketini Anlamak** - Berk Efe Altunal, Gülce Özen Gürkan
17.00-18.15: **Polisiyede Müllikyet ve Suç İlişkisinin Evrimi** - Ahmet Ümit
19.00-20.15: **Çözüm Süreci Barışın Baharı mı? Sırrı Süreyya Önder, Cengiz Aktar, Şenol Karakaş**

19 Nisan CUMARTESİ:

11.00-12.15: **1979 İnan Devrimi ve Siyasal İslam** * - Alev Erkilet, Yüksel Taşkın, Yıldız Önen
13.00-14.15: **21. Yüzyılda Sol Hareketler ve Antikapitalist Alternatif** - Alex Callinicos
15.00-16.15: **1. Dünya Savaşı'ndan Cumhuriyete: Kim Kazandı, Kim Kaybetti?** Ferdan Ergut, Arus Yumul, Kerem Kabadayı
15.00-16.15: **FORUM: Yetti Artık! Devlet, Yolsuzluk, Çeteler** - Ümit İzmen, İştah Gözaydın, Ömer Faruk Gergerlioğlu, Ferhat Kentel

15.00-16.15: **Kadınların Kurtuluşu ve Cinsiyetçiliğe Karşı Mücadele** - Yasemin İnceoğlu, Meltem Oral

17.00-18.15: **İrkçılık, Faşizm, Direniş *** Ömer Laçiner, Tolga Tüzün, Mithat Sancar
17.00-18.15: **'64 Rum Sürgünü: "20 Kilo+20 Dolar"** - Rıdvan Akar
17.00-18.15: **LGBTİ Mücadelesi ve Sosyalizm** Şevval Kılıç, Canan Şahin
19.00-20.15: **1914-2014 Savaş, Kriz ve Devrimler Yüzyılı *** - Alex Callinicos

20 Nisan PAZAR:

11.00-12.15: **Ütopyalara ve Geleceğe** - Bülent Somay, Roni Margulies, Mustafa Arslantunalı
13.00-14.15: **Tiananmen'den Berlin Duvarı'na Stalinizmin Çöküşü** - Kemal Başak, Ferda Keskin
13.00-14.15: **İşgalin 40. Yılında Kıbrıs'ta Özgürlük Mücadelesi** - Niyazi Kızılyürek, Murat Kanatlı, Roni Margulies
15.00-16.15: **Arap Baharı, Devrim ve Karşı Devrim** - Ghayat Naisse, Yasin al Haj Saleh, Şenay Özden, Mete Çubukçu, Ozan Tekin
15.00-16.15: **Kentsel Dönüşümün Perde Arkası: Zorunlu Göçler** - Hacer Foggo, Korhan Gümüüş
17.00-18.15: **100 Yıllık İnkarnın Sonu: Ermeni Soykırımını İle Yüzleşme** Ufuk Uras, Levent Şensever, Ohannes Kılıçdağı, Eren Keskin, Ferhat Kentel, Özgür Sevgi Göröl, Murat Çelikkan
19.00: **Seçimlerin Ardından "Antikapitalist Sol Muhalefeti Örmek"**
Meltem Oral, Şenol Karakaş

www.marksizm.biz

haftanın yorumu

Taraftar gözüyle devlet ve hükümet

Eskiden İETT (İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri) diye bir takım vardı. Voleybol takımı mı, basketbol mu, hatırlamıyorum. Ama taraftarlarının yaptığı tezahüratı unutmam mümkün değil: "Çarp Elektrik! Çarp!" diye bağırıyorlardı.

Bir de, Denizlispor taraftarlarının yaratıcılığı unutulur gibi değil. Bandırmaspor ile oynarlarken, Bandırmalılar "Bandırma! Bandırma!" diye bağırması üzerine, "Bandırcez! Bandırcez!" diye bağırarak rivayet olunur.

Spor izleyicisinin tarafgirliği hem çok yaratıcı olabiliyor, hem de çok doğal. Ama bir zamandır memlekette siyaset meydanı da spor sahalarına benziyor. Kimse pek yaratıcı değil, ama herkes futbol taraftarı gibi.

Üstelik, siyasetteki taraftarlık tamamen körü körüne bir bağlılık. Çocukluğumda Dolmabahçe'de maç izlerken arkamda oturan bir Fenerbahçelinin "Kanımı kessen sarı lacivert akar!" diye bağırması gibi. Arkama dönüp "Abi, kanını nasıl kesebiliriz, sıvı değil mi senin kanın?" diye sormak gelmişti içimden, ama ne dediğini anlamıştım tabii. (Ve sormamıştım!)

Örneğin, hükümet-Cemaat kavgasında, Cemaat'i tutanlar her ne pahasına olursa olsun tutuyor, hükümeti destekleyenler her ne yaparsa yapsın destekliyor. Bu da bana insanın kanını kesmesi kadar garip geliyor.

Hükümete oy vermeyi anlayabiliyorum. CHP-MHP koalisyonunu düşününce dehşete kapılanlar, başka alternatif olmadığı için vermiştir. Barış sürecinin devam etmesini isteyen ve CHP kazanırsa devam etmeyeceğini bilenler vermiştir. Ekonomik durumun iyi gittiğini düşünenler vermiştir. Tamam, bunları anlıyorum, ama hükümetin her yaptığını desteklemek nasıl bir şey?

Hükümete karşı olmayı da anlamak zor değil. Hatta çok daha kolay. Ama Ankara Belediye Başkanlığı seçimlerinde olanlar gerçekten çok garip! CHP, ülkücü Mansur Yavaş'ı aday gösterdi. Karşısında da yine eski ülkücü olan ve yaklaşık 500 yıl-

dır Ankara'da nefretleri üzerine toplayan Melih Gökçek. Seçim sonuçlarında hile yapıldığı iddiaları üzerine, Yavaş'ı destekleyenler sokaklara döküldü. Bir kısmı bozkurt işaretleri yapıyordu, bir kısmı solcuların kullandığı zafer işaretini! Yani Gökçek'in devrilmesini isteyen "solcular" faşistlerle omuz omuza duruyor, birlikte slogan atıyor!

Gökçek'e karşı olmak çok makul. Ama bir faşist için sokağa çıkmak, oy vermek, oy çağrısında bulunmak nasıl bir şey?

Bütün bunlar, körü körüne hükümeti veya Cemaat'i desteklemek veya hükümeti devirmek için habis rakibini desteklemek, mevcut durumu olduğu gibi kabullenmek anlamına gelir. Mevcut düzen bize bu seçenekleri sunuyor, biz de bunlardan birini takım tutar gibi destekliyoruz.

Gerçekten AKP'li veya Cemaat mensubu veya ülkücü olanlar için, sorun yok.

Ama içinde yaşadığımız düzenin belli bir sınıfın çıkarları doğrultusunda düzenlenmiş olduğuna, eşitsiz ve adaletsiz olduğuna, değişmesi gerektiğine inanıyorlar için, futbol taraftarlığını siyasete taşımak anlamı değil.

Toplumu değiştirmek isteyenler için, Cemaat'e AK Parti karşı hükümetini, Gökçek'e karşı Mansur Yavaş'ı desteklemenin hiçbir anlamı yok.

Toplumu büyük emekçi kitlelerinin değiştireceğine inanıyorsak, bu kitlelere çözüm olarak AK Parti iktidarını veya Mansur Yavaş'ın zaferini göstermek olamaz herhalde bizim işimiz! Veya bizim bu kitlelere önerimiz, AK Parti'den kurtulmak için CHP'ye oy vermek olamaz. "Hükümetten kurtulmak için milliyetçiliğe, ırkçılığa, barış sürecinin kösteklenmesine oy verin" demenin ne anlamı olabilir?

Bize düşen, emekçi kitlelerin taleplerine, özlemlerine tercüman olacak, bunları dile getirecek bir alternatif yaratmaktır. Düzenin önümüze koyduğu alternatiflerden birinin taraftarlığını yapmak değil.

Roni Margulies

TERRY EAGLETON VE ALEX CALLINICOS
MARKSİZM 2014'TE

Faşist kim?

Halkı kurt işareti yaparak Başbuğ edasıyla selamlayan Kemal Kılıçdaroğlu'nun hali ne kadar mide bulandırıcıysa, "Faşizme karşı omuz omuza" sloganı atanların Ankara'da CHP'nin aday gösterdiği bir ülkücünün etrafında toplanmaları o kadar kaygı verici.

Seçim kampanyasını birçok yerde HDP'ye saldırarak yapan ülkücülerin Erdoğan'dan korkan küçük burjuva yığınlar tarafından Türkiye faşist hareketinin ana akımı olarak görülmeğe çıkarılması, MHP'nin yıllardır tizlikle ördüğü meşruiyet zirvesinin ne kadar kalınlaştığını gösteriyor.

Kafa karışıklığı

Dünyada hangi ülkeye giderseniz gidin, karşınıza çıkan bir kişiye "Faşizm nedir" diye sorarsanız size şunları anlatacaktır:

Almanya'da Naziler, İtalya'da Faşistler, İspanya'da Frankocular... İnsanların sırf Yahudi, Roman, eşcinsel, akıl hastası, engelli, komünist, sosyalist, anarşist, demokrat, sendika üyesi olduğu için topluca katledildiği rejimler. Toplama kampları, gaz odaları, darağaçları, idam mangaları ile işleyen, sendikaların, siyasi partilerin, paramiliter çeteler dışında her türden örgütlenmenin yasak olduğu toplumlar. İşçi sınıfının atomize edildiği, her bir bireyin devletin parçası haline getirildiği, tekeller dizginsiz kâr ederken direnmenin imkânsız olduğu faşist diktatörlükler.

Türkiye'de "Kim faşist?" diye sorduğunuzda Kemal'in cevabı "Tayyip Erdoğan ve AKP", Stalinist'in cevabı "devlet ve tüm düzen partileri", İslamcı'nın cevabı "CHP", Ergenekoncu'nun cevabı "Yetmez ama evetçiler" olur. Ülkücü ise "Biz de faşizme karşıyız" der.

Bu kafa karışıklığı, milyonla-

rın faşist tehdidi görmemesine ya da 1970'lerde olduğu gibi yanlış yöntemler izlemesine neden olur. Karşısındaki tehdidin farkında olan ve ona göre mücadele yürüten kitleler, yani mücadele ve umut olmadığı takdirde umutsuzluğu örgütleyen bir kitle hareketi olan faşizm yükselir.

Faşizm nedir?

Kendini antifaşist olarak niteleyen birçok aktivist faşizmi devlet baskısı sanıyor. "Zam zulüm işkence, işte faşizm" sloganı bu yanlış bakışın ürünüdür. "Zam, zulüm, işkence" tüm sınıflı toplumların ortak özelliğidir, bunlar sınıf egemenliğini şiddetle sürdürmek için yaratılan devletin, onu yöneten burjuva hükümetlerin temel politikalarıdır.

Faşizm ise kapitalizmin emperyalist döneminde ortaya çıkan özel ve olağanüstü bir baskı rejimidir. Kapitalizmin krizinin derinleştiği, bu krize işçi sınıfının devrimci yanıtlar üretmediği ve kapitalistlerin olağan dönemlerdeki yönetim yöntemleri işe yaramadığı koşullarda devreye faşist hareket girer.

Faşizm, aşağıdan gelişen bir kitle hareketidir. Bu kitle hareketine gereken umutsuzluk, kapitalizm tarafından üretilir. Sermayenin merkezileşmesi ve yoğunlaşması karşısında işçileşmek zorunda kalan küçük

burjuva yığınların öfkesini faşistler ırkçılık etrafında örgütler.

Faşist partiler, diğer tüm burjuva partilerden farklı askeri hiyerarşiye, silahlı örgütlenmelere, saldırı birliklerine sahiptir. Azınlıklar faşist terörün hedefi haline getirilir. Saldırı kampanyalarının asıl amacı ise işçi sınıfını ve onun siyasi güçlerini yıldırmak ve dağıtmaktır. Karşısında mücadele bulmayan faşist hareket, örgütlediği lumpenler ve çıldırmış küçük burjuvaları örgütleyerek burjuvaziye şu mesajı verir: Bu krizden seni çıkartacak tek seçenek benim.

Burjuva demokrasisi ise faşizm karşısında bağımsızdır. Yasalara uygun olarak kurulmuş faşist partiler, demokrasiyi kullanarak kendileri dışındaki herkesi yok edecek bir örgütlenme yaratmaya girer.

Faşist hareketlerin ideolojisi din değil, azgın milliyetçiliklidir. Dünyayı ırklar hiyerarşisi ve onların arasındaki savaş olarak gören faşistler, sosyalistlere yakın bir söylemle kapitalizme ve emperyalizme karşı olduklarını söyler. Bu nasyonal sosyalizmdir.

Demagojik propaganda sistematik faşist terörle birleştirilir. Hedef işçi sınıfının örgütlenmelerini dağıtmaktır. Çünkü faşistler karşısındaki düşman karşısında hiçbir yafa karşılığında sahip değildiler ve

Nazilerin toplama kamplarında katledilen Yahudiler...

boğazımızı sıkılamak için ilerler.

Türkiye'de faşizmin adresi: MHP ve BBP

MHP ve Ülkü Ocakları'nın 1970'lerde öldürdüğü 5 bin insan... Maraş, Çorum, Bahçelievler, Beyazıt, Kürdistan'da kırı savaş, sendikacılara ve öğrencilere saldırılar, Kürtlere linç kampanyası, BDP ve HDP'ye yönelik şiddet seferberliği...

Türkiye'de faşist hareketin ana temsilcisi MHP'dir. MHP'den çıkan BBP ise ikinci faşist partidir. Ülkü ve Alperen Ocakları, faşist partilerin

silahlı kanatlarıdır ve askeri temelde örgütlenir.

MHP'nin tarihine baktığımızda tüm stratejisi azınlıklara, sola, sendikalara saldırarak burjuvaziye hizmet etmek ve iktidarın kendisine verilmesi için tek seçenek olduğunu terörle kanıtlamaktır.

Faşist parti sistematik terör kampanyasını her fırsatta gizlerken, Mansur Yavaş ve Devlet Bahçeli gibi eli kanlı katiller kitlelerin karşısına saygın politikacılar gibi çıkar.

"Düşünce özgürlüğü" adı altında faşist partilere örgütlenme ve propaganda hakkı tanıyan liberal görüş, toplama kampları, gaz odaları, milyonların infazı ile gelmeye hazırlananlara yayılma imkânı sunar.

Sosyalistlerin görevi işçi sınıfının tüm mücadeleciler kesimlerini gerçek faşist tehdit karşısında uyarmaktır. Bunun yolu ona buna faşist demekten değil, faşizmin Marksist analizini kavramaktan geçer.

Volkan Akyıldırım

Panzehiri mücadele

Faşizm durdurmanın tek yolu işçi kitlelerinin ortak antikapitalist talepler etrafında birleşmesi ve mücadele etmesi. İşçi sınıfı kazanmak için sokağa çıktığında faşist hareket imine sürülür. Faşizmden kurtulmanın tek

yolu onu yaratan koşulları, yani kapitalizmi ortadan kaldırmaktır. Faşizmin panzehiri antikapitalist seçeneğin, yani umudun örgütlenmesidir. Kapitalizm yok edilmeden insanlık faşizm belasından kurtulamaz.

Sağ-sol herkes AKP'ye karşı birleşmeli mi?

AKP'nin arkasındaki kitle desteğine karşı, sağcı veya solcu herkesin birleşmesi gerektiği fikri, uzun süredir dillendiriliyor. CHP-MHP arasında 2007 Nisan'ındaki emuhura ve darbe girişimi döneminden beri süren ittifak, 30 Mart'ta yapılan seçimlerde iyice ayyuka çıktı.

CHP, Ankara'da Melih Gökçek'in karşısına ülkücü Mansur Yavaş'ı çıkardı. Seçim sonuçlarında hile yapıldığı iddiaları üzerine Yavaş'ın destekçileri sokaklara döküldü. Bozkurt işaretleriyle zafer

işaretlerinin yan yana görüldüğü kareler basında yer aldı, "Mansur Yavaş, kurtuluşa kadar savaş" sloganları atıldı!

Ankara'da üç faşiste karşı mücadele eden HDP, oylarını bir önceki seçime göre yaklaşık üç kat arttırdı. Yavaş'ın adaylığına tepki göstererek ortak aday çıkaran ulusalcı sosyalistler ise sadece 2 bin oy aldı. Ulusalcı partilerin tabanı "AKP muhalifliği" adı altında Mansur Yavaş etrafında

birleşti.

"Faşizme karşı" desteklenen Yavaş, on yıllardır ülkücü hareketin bir üyesi. 1970'lerde işçi hareketine karşı saldırıların örgütleyen, solcu öğrencileri öldüren çetelerin içinden yetişmiş bir faşist. Alevilere yönelik katliamlarda payı var. Deniz Gezmiş'ten, Yılmaz Güney'den, Yaşar Kemal'den, tüm solculardan, Kürtlerden ve azınlıklardan nefret ediyor. Bunlara dair geçmişte yaptığı

konuşmalar sorulduğunda "İnkâr edecek değilim" diyor. Seçimlerden sonra hâlâ ülkücü olduğunu söylüyor.

Tuhaf faşizm analizleri ve ulusalcı eğilimin baskın olduğu "AKP karşıtlığı" ile Yavaş'ı destekleyen solcular, cellatlara oy verdiler. Hiçbir gerekçe, Melih Gökçek karşıtlığı bile, bir faşistin desteklenmesini meşru kılamaz. Tüm ezilenlerin düşmanı olan ülkücülerin özgürlük mücadelesinde

hiçbir ilgileri yoktur.

Üstelik, "sağdan sola" tüm AKP karşıtlarını birleştirme projesi, CHP-MHP ittifakları, her seçimde AKP karşısında bir kez daha mağlup oluyor. Ulusalcı-faşist koalisyon hiçbir zaman gücünü arttıramıyor.

Hükümeti geriletmek ve yenmek isteyen herkes, faşistleri ve onları aday gösteren CHP'yi bir kenara bırakmalı ve gerçek bir antikapitalist siyasi alternatifi inşa etmeye çalışmalı.

Ozan Tekin

Kuzey Ormanları'nı katleden 3. Köprü 3 işçiye mezar oldu

İş cinayetleri sürüyor:

4 ayda 276 ölü

İş Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin her ay açıkladığı iş cinayetleri yani işyerlerinde ihmalden kaynaklanan ölümlü kazalar raporuna göre, Türkiye'de 2014 yılının ilk gününden itibaren 276 işçi hayatını kaybetti. Geçen yıl ise 1235 işçi iş cinayetlerinin kurbanı oldu.

İş cinayetlerin en sonuncusu 3. Köprü inşaatının sürmekte olduğu Beykoz'daki viyadüğe çalışması sırasında yaşandı. Viyadüğe beton dökmekte olan üç işçi viyadükte göçük oluşması sonucu yaşamını yitirdi.

Her ay yayınlanan iş cinayetleri raporunda inşaat ve metal sektörlerindeki işçi ölümleri hep en üst sırada. Bu iki sektör Türkiye'de en hızlı büyüyen üretim sektörleri arasında ve bu bir tesadüf değil. Dünyaya hâkim olan neoliberal politikalar sermaye birikiminin en hızlı gerçekleştiği sektörlerde işçilerin hatalarını kâbusa çeviriyor.

İşyeri güvenliği sorununda neoliberalizmin örgütsüzleştirme ve rekabetçilik politika-

ları başı çekiyor. İşverenler, işyeri güvenliği için alınması gereken tedbirlerden kısarak maliyeti düşürüyor. Ayrıca bu sektörlerde yasadışı olarak güvencesiz koşullarda işçi çalıştırma ya da taşeronlar aracılığı ile işçi çalıştırma çok yaygın. Şirketler piyasada tutunabilmek için işçileri mümkün olan en düşük ücretle, sigortasız, güvenlik için gereken tedbirleri almadan, yasalarda belirtilen sınırlardan daha uzun sürelerde çalıştırıyor.

Bunlara ek olarak, kısa sürede işleri tamamlama zorunluluğu da iş cinayetlerini artırıyor. İnşaatların ya da üretimin sözleşmede belirtilen ve kimi zaman gerçekçi olmayan tarihlere yetiştirilmeye çalışılması bu durumun temelini oluşturuyor. Gerçekdışı taahhütlerin yanına bir de sözleşme taraflarının aymazlığı eklenince iş cinayetlerine davetiyeye çıkarılıyor.

3. Köprü inşaatında yaşanan kaza bu durumun en son örneği. Başbakan Erdoğan, 29 Mayıs 2013 tarihinde köprü-

nün temel atma törenini gerçekleştirmiş ve köprüyü yapacak firmalarla televizyonların önünde pazarlık etmişti.

Köprüyü 29 Mayıs 2015'e yetiştirmeleri sözünü almıştı. Çalışma koşullarının umursanmadan yapım süresinin kısaltılması ilk sonucunu işçinin ölümü ile verdi. Gezi direnişi, 3. Köprüye karşı süren toplumsal muhalefet ve seçimler de eklenince yaşanan gecikmeleri telafi etmeye çalışacak şirketler daha çok işçinin ölümüne neden olacak.

İş cinayetlerinin sorumlusu devlet ve sermayedir. Cinayetleri durdurmanın yolu da öncelikle işçilerin sendikalarında örgütlenmesinden geçiyor. Taşeronluk sisteminin kaldırılarak güvenceli çalışma koşullarının sağlanması, işyerleri için iş güvenliği ve yasadışı çalışma saatleri konularında etkin denetim mekanizmalarının oluşturulması da çok önemli.

Özdeş Özbay

Mücadelenin içinden

İşçi sınıfının en alt katmanı: Göçmen işçiler

Doğu Avrupa ülkelerinden, Ortadoğu'dan, Uzakdoğu'dan ve Afrika'dan çatışma ve ekonomik sorunlar gibi sebeplerle göç eden pek çok insan ya Türkiye'ye geliyor ya da Türkiye'den geçerek farklı ülkelere ulaşmaya çalışıyor. Suriye'de başlayan ayaklanma ve ardından başlayan iç savaş durumu ise güvencesiz ve hiçbir hakka sahip olmayan göçmenlerin sayısının ciddi bir şekilde artmasına yol açtı.

Göçmen işçilerin artışı kapitalistlerin iki yönden iştahını kabartıyor.

Birincisi, göçmen işçilerin sayısı arttıkça patronlar pek çok sektörde asgari ücretin altında çalıştırabilecekleri ucuz işgücüne kavuşmuş oluyor.

İkincisi, göçmenlere dönük rıkkılık, göçmen işçilerin de parçası olduğu işçi sınıfını bölüyor.

Daha ucuz ve güvencesiz çalışmak zorunda kalan göçmenlerin mevcut işçilerin işlerini çaldığına dönük propaganda işçi sınıfı saflarında güçlendikçe asıl sorun patronlar ve kapitalizm olarak görünmemeye başlıyor.

Göçmen işçilerin statüleri birbirlerinden farklı. Kimileri mülteci statüsüne sahipken, çoğunluğu ülkeye kaçak yollardan giriş yaptığı için herhangi bir statüsü yok.

Göçmenler ayrıca devlet tarafından pazarlık malzemesi yapılabiliyor.

Kısa bir süre önce Ermeni soykırımının diğer ülkelerin parlamentolarında tanınmasına karşı Tayyip Erdoğan'ın Türkiye'de çalışan 100 bin Ermenistanlıyı gönderme tehdidini hatırlayınca durum netleşiyor.

Göçmen işçiler çoğunlukla

kayıtdışı alanlarda özellikle de atölyelerde veya bakım işlerinde çalıştırılıyor. Kendilerine iş "sağlanması" karşılığında patronlar tarafından pasaportlarına el konulması sıkça karşılaşılan bir durum. Bu durumda pasaportu gasp edenler, göçmen işçinin sırtından muazzam paralar kazanırken, işçinin payına düşen kölelik koşullarında çalışmak oluyor.

Bugün Türkiye'de 1 milyondan fazla olduğu tahmin edilen ve aleyhlerinde ırkçı bir propaganda yürütülen Suriyeli göçmenlere ise "geçici koruma" statüsü verilmiş durumda. Mülteci olmadıkları için hiçbir sosyal haktan yararlanma şansına sahip değiller. Bu sebeple Suriyeliler hızla ucuz işgücü pazarına dahil oluyor.

Kısa bir süre önce bir atölyede kayıtdışı çalışan bir Suriyeli işçi, zam istediği gerekçesiyle patronlar tarafından dövülerek atölyeye hapsedildi.

Bizler, göçmen işçileri işçi sınıfının bir parçası olarak görürüz. Ulus-devlet sınırları kapitalistlerin çıkarları için çizilmiştir, sermayenin özgürce dolaşabildiği sınırlar tarafından emekçilerin hapsedilmesi, sınırı geçtiklerinde ise ağır bir şekilde sömürülmeleri kabul edilemez. Göçmen işçilerle işçi sınıfının diğer kesimleri arasında set çeken tutumlar emek hareketinin düşmanıdır.

İşçi sınıfı saflarındaki göçmen düşmanlığı propagandasına karşı göçmenlerin eşit yurttaş kabul edilmesini ve ortak bir mücadele hattını savunmak temel görevlerimizdir.

Can Irmak Özınanır

Mursi'ye karşı başlayan ayaklanmanın sonucunda bir darbeyle iktidarı ele geçiren askerler, ülkede devrik diktatör Mübarek'in rejimini yeniden tesis etmeye çalışıyor. Darbeye direnen binlerce kişiyi katleden Sisi liderliğindeki cuntanın yargısı, şimdi de 528 muhalif için idam cezası kararı verdi.

Mahkemede, zorunlu olmasına rağmen iddianamenin tamamı okunmadı. Savunma makamının tanıkları sorgulamasına izin verilmedi, dava belgelerini gözden geçirmek

Mısır: İdama hayır!

için istedikleri ek süre verilmedi. Sanıkların aleyhindeki deliller incelenmedi. Savunmanın itirazları üzerine "güvenlik" güçleri mahkeme salonunu bastı. Bir sonraki duruşmaya ise savunma avukatları alınmadı. 528 kişi hakkında idam kararı verildi. Başmüfettün görüşü alındık-

tan sonra, 28 Nisan'da kesin karar açıklanacak.

Mısır'daki darbe, çeşitli konularda anlaşmazlık içinde olan küresel ve bölgesel güçleri birleştirdi. Mısır halkının mücadelesi, en başta küresel kapitalizmin çıkarlarını tehdit ediyordu. Suudi Arabistan da, Baas rejimi de, ABD de, Rusya

da darbeyi destekledi.

El-Sisi liderliğindeki cunta, iktidara geldiği andan itibaren başta Müslüman Kardeşler olmak üzere her sosyal tabakadan ve siyasi görüşten muhalifler üzerinden müthiş bir baskı uygulamaya başladı.

Protesto eylemleri yasaklan-

dı, darbeye karşı gösteriler kitlesel katliamlarla dağıtıldı, binlerce kişi zindanlara atıldı, darbeye muhalefet "terörizm" olarak adlandırıldı.

24 Nisan'da Soykırım kurbanlarını anıyoruz:

Bu acı hepimizin

Dönemin Dâhiliye Nazırı Talat Bey'in emriyle, 24 Nisan 1915'te Ermeni Komite merkezlerinin kapatılması, elebaşlarının tutuklanması ve her türlü belgelerine el konulması kararı alındı. Ermeni toplumunun ileri gelenlerine karşı düzenlenen bir operasyonla 240 kişi tutuklandı. Birkaç gün içerisinde tutuklananların sayısı 2345'e ulaştı. Bir ay sonra çıkarılan "Tehcir Kanunu", Kanun-ı Muvakkat (geçici yasa) ile yerel mülki ve askerî yöneticilere, uygun göreceklere kişileri geçici olarak başka yere nakletme yetkisi verildi. Ve üç gün sonra, Meclis-i Vükelâ (Bakanlar Kurulu) kararıyla tehcir süresiz hâle getirildi. Sayı tam olarak bilinmemekle birlikte, 1-1,5 milyon Ermeni denizde boğularak veya tehcir sırasında çeşitli şekillerde katledildi. Bütün bu sürecin başladığı tarih olarak kabul edilen 24 Nisan, bütün dünya Ermenileri tarafından bu soykırımın anıldığı gün olarak kabul edildi.

Ermeni Soykırımı, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşu projesinin en önemli parçası. İttihat ve Terakki'nin planlarına göre, kurulacak olan ulus devlet Türk, Sünni ve Müslüman olacaktı. Osmanlı'nın Hristiyan halkları, en başta o dönem nüfusun %10'unu oluşturan Ermeniler, bunun önünde ciddi bir engel oluşturuyordu. Tehcir, bu

plan doğrultusunda uygulamaya konuldu.

Anadolu'nun toprakları ölüm tarlasına dönüşürken, Ermenilerin taşınır/taşınmaz servetlerine "terk edilen mallar" adı altında el konuldu. Kapitalist Türkiye devletinin erken dönem sermaye birikiminin, Türk egemen sınıfının doğuşunun temelinde bu gasp yatıyor. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, arşivinde bulunan Osmanlı dönemine ait tapu kayıt belgelerini yeni bir otomasyon sistemiyle bilgisayara aktaracağı sırada, Milli Güvenlik Konseyi adına kendilerine gönderilen mektupta, bu kayıtların "ülke menfaatleri" açısından muhafaza edilmesi gerektiğinin altı çiziliyor.

Soykırım, Türkiye toplumdaki en büyük tabu. Devlet, bir asırdır bu kanlı gerçeklikle yüzleşmenin önüne geçmek

için çeşitli yalanlara ve "hukukî" itirazlara başvurdu.

Ermeni Soykırımı'nın hiç gerçekleşmediğini veya gerçekleştirebile "soykırım" sayılmayacağını ispatlamak üzere resmî bir tarih anlatısı oluşturuldu. Soykırım inkârının egemen kılınması için tüm devlet olanakları seferber edilirken, Türkiye'de bir avuç kalmış olan Ermeni toplumu korku içinde yaşamaya mahkûm edildi.

Hükümeti yıkmak isteyen Ergenekoncuların hedef olarak seçtiği Hrant Dink'in 2007 yılının başında bir faşist tetikçi tarafından öldürülmesi, belki de tüm bu tarih açısından bir dönüm noktası oldu. Darbecilerin daha sonradan not edecekleri şekilde, "Hrant Dink operasyonu başarısız oldu". Çünkü Hrant Dink'in cenaze töreni için İstanbul'da yüz binlerce kişi sokaklara fir-

ladı, "Hepimiz Ermeniyiz" diyerek devletin kurucu ideolojisinin temellerini sarstı. Yüzyıl önceki soykırımla ilgili konuşmaları engellenen, her daim ırkçılığın hedefi olan Ermeniler, ilk kez kendilerini yalnız hissetmediler.

Türk milliyetçiliğine vurulan bu darbe, bir dizi gelişmenin önünü açtı. Soykırımla ilgili "Özür diliyorum" kampanyasına 2008 yılında on binlerce kişi imza verdi. Anaakım medyadaki siyasi tartışmalarda bile 1915'e yer vermeye başlandı. 2010 yılının 24 Nisan'ında ise ilk kez sokakta, Taksim Meydanı'nda Ermeni Soykırımı'nda kaybedilenler için bir anma düzenlendi. "Bu acı hepimizin" denilerek çıkarılan yolda, daha sonraki yıllarda pek çok şehirde eşzamanlı 24 Nisan anmaları yapılmaya başlandı. Bu yüzleşme mücadelesinde, 2015 yılı kritik bir

eşiği ifade ediyor. Soykırımın 100. yılında, tüm dünyada yaşayan Ermeniler inkâr politikasına karşı çıkacaklar. Bir dizi ülke bu gerçeği kabul edecek, Türkiye devletinin üzerinde uluslararası bir baskı oluşacak.

AKP, 2015 için kolları sıvadı. Soykırımın inkârının devamı veya basit bir şekilde "geçitirilmesi" için hazırlıklar yapıyor. Hükümet, önümüzdeki yıl 18 Mart'ın yıldönümü olarak tarihe kaydetmeyi planlıyor. Resmî tarihin tüm yalanları bir kez daha önümüze sürülecek. Öte yandan, Hrant Dink'in katledildiği süreci örgütleyenler, Talat Paşa Komitesi kurup "soykırım yalanı"na karşı çıkarılar, Ergenekon sanıkları, bizzat AKP liderliğinin onaylayacağı sokağa salındılar. Göreve hazır olduklarını söylüyorlar.

Bizim için, tüm halkların eşitliğini ve özgürlüğünü savunan enternasyonalistler için de 2015 çok önemli. Gerçek bir yüzleşme mücadelesinin sonucunda Türkiye devletini soykırımı kabul ettirmek için örgütleneceğiz. Bu tanınma, hem bu ülkedeki kapitalist düzenin arka planındaki kanlı tarihe açığa çıkacak, hem de Ermeniler olan tarihsel borcumuzu ödememiz için geç kalmış bir özür olacak, hem de işçi sınıfı egemen sınıfın peşine takan milli-yetçi fikirler geriletecek.

sosyalizm sohbetleri

İşçi sınıfı ne dedi?

Elbette her kamuoyu yoklamasının ve seçim sonucunun eksik bir yanı vardır. Karşımıza çıkan rakamlar 'seçmen ne mesaj verdi' diye yorumlanırken, insanların fikirlerinin esnekliğini, bireylerin gündelik hayatın olağan akışında, o yerirken sahip olunan bambaşka görüşleri dile getirebildiklerini iskaflar, kitlelerin politik tutumlarını durağanlaştıran bir etkisi vardır. Ancak bu seçim sonuçlarının genel bir politik analizinin yapılamayacağı anlamına gelmez.

30 Mart öncesinde, kendisini sadece 'AKP'nin cezalandırıl-

ması, yenilgiye uğraması, AKP'den kurtulmak' gereksiyile ifade eden bir tutum vardı. Bu tutum herhangi bir politik ilke veya talep ayrımı gözetmeksizin oyların bölünmemesini savundu. Seçim sonuçlarında, AKP'nin baskıcı ve otoriter uygulamalarına, Başbakan'ın bireysel özgürlüklere müdahale eden söylemlerine ve icraatlarına karşı 'AKP gitsin' demenin yeterli olmadığı görüldü.

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılından beri, Türkiye'deki temel ikilemin dindarlar ve sekülerler olduğu farklı vehçelerle anlatılı-

yor. Buna göre de 'seçmen davranışını' belirleyen temel etkenin 'yaşam tarzı' olduğu ifade ediliyor. AKP'ye karşı 'herkes birleşsin' hattını besleyen fikirlerle bir de bu. Üstelik bu fikir Erdoğan'ın da işine geliyor. Oysa herhangi bir sınıfsal ve politik perspektifi olmayan bu fikir Türkiye'yi ve dünyayı açıklamakta yeterli değil. AKP ve CHP liderliğinin piyasaya sürüp durduğu, suni 'yaşam tarzı ikilemi' sadece işçi sınıfının bölünmesine yarıyor.

Yerel seçim sonucunda çok açıkça ortaya çıkan verilerden ilki, AKP'nin en yüksek oy aldığı yerlerin, İstanbul, Antep, Sakarya, Kocaeli gibi 'mavi yakalı' işçilerin ve yoksulların yoğun olarak yaşadığı, hizmet sektörünün giderek geliştiği kentler olduğu.

İkincisi ise CHP'nin kazandığı belediyelerin çoğunun, gelir seviyesi Türkiye ortalamasının üzerinde olan yerlerde olduğu. Yani özellikle batıda işçi sınıfı genel olarak hala AKP'ye oy veriyor.

Sınıfsal koşullar, politik ilişkiler için 'yaşam tarzından' çok daha belirleyicidir. Seçimin ardından yayımlanan kamuoyu yoklamalarında, AKP'ye oy verenlerin yüzde 90'dan fazlasının ekonominin iyi yönetildiğini ve kişisel gelirinin iyileşeceğini düşündüğü ifade ediliyor. Bu AKP'ye oy verenlerin 'yolsuzluğu onaylayan, rant-rüşvet sevicisi' olduğunu değil sınıfsal koşulların politik tercihlerde temel belirleyici olduğunu gösterir. Demokrasi ve bireysel özgürlükler için talepler ancak kolektif bir özgürlük

mücadelesinin büyüülmesiyle kazanılabilir. Bu mücadelelerin ise yaşam tarzı ikilemiyle değil, AKP'nin liderliğini tabanına teşhir ederken, AKP'ye oy veren işçileri kazanmaya çalışan bir politikayla başarılı olabileceği çok açık. Herkesin farklılıklarıyla eşit ve özgür olabileceği bir dünya istegiyle, herhangi bir yaşam tarzının 'temsilcisi' olduğunu iddia eden söylemin bir alakası yoktur. Bir yaşam tarzını diğerlerine üstün gören anlayış, işçi sınıfının ancak birleşerek kazanabileceğini görmezlikten geldiği gibi, onun bölünmesine de hizmet ediyor. Kolektif özgürlükleri kazanmanın yolu işçi sınıfının birliğini savunan, antikapitalist bir mücadeleden geçer.

Meltem Oral